

Ortodoksinen seurakuntaviesti

N:o 6/2007

Ilomantsin, Joensuun, Lieksan, Nurmeksien ja Taipaleen seurakuntien tiedotuslehti

JOULUEVANKELIUMI KARJALAN KIELELLÄ

Rastavajevanheli

1. Sih aigah keizari Augusta andoi kässyn, kaikkien rišt' ikanzoin n'imed pidäh kirjuttua bumuagoih.

2. Netäin hengikirjutes ol' i enzymän' i da luajittih Kyreniuksen ollez Syrian piämužikkana.

3. Da i lähtiettih kaikin n'imenkirjutandah itšekengi omah linnah.

4. Muga i Jooseppi šuoreudui matkah Galileiz, Nazaret' in linnaspäi da män' i yläh Juudeah, Davizen linnah, kudaman n'imi ol' i Betlehem, häi kui näid ol' i Davizen heimuo da suguo,

5. bumuagoih kirjutettavaksi Marijan, kihlatunker, kudain vuotti lasta.

6. Heijän siel ollez tul' i Marijal lapsensoanda-aiga.

7. Da häi sai poiijan, enzymäzen lapsen, kabaloittši häned da pan' i soimeh, heil kui ei näid olluh t' ilua harttšounaz.

8. Sil agjal oldih paimoit pelloi vardoittšemas yöl lambahie.

9. Yhenäkin Hozbod' in an' hel' i seizoi heijän eiz da Hozbod' in valgevuz lošn' i heijän piäl, da hyö varevuttih ylen äijäl.

10. An' hel' i pagizi heil: "Elgiä varakkua! Katšo, mie ilmoitan teil suuren ihassuksen, mi tuloo kaikel rahvahal:

11. Teil on tänäpäin roinnuh Davizen linnaz Spuassa, kudain on Kristus Hozbod' i.

12. Netäin on teil ozuttajana: työ löyvättö lapsozen kabaloiz soimez maguamaz."

13. Samaz ol' i an' hel' in ymbäril art' t' el' i taivahallista voinavägie da hyö ylissettih Jumaloo sanomal:

14. "Kun' n' ivo Jumalal korgevuksiz, da muaz rauhuz in' ehmezien kessen, kudamie Häi suvaittšoo !"

15. Anhel' it kui ollottih järilleh taivahah, paimoit paistih toine toizel: "Läkkä, projjimmo nygöi Betlehemih kattšomah, midä Hozbod' i meil saneli."

16. Da i lähtiettih kiirehel matkah da löyvettih Marian da Joosepin lapsukan' i soimez maguamaz.

17. Lapsut kui nähtih, hyö luajittih pagina niiz sanoiz, midä ol' i kuuldu.

18. Kai, ked kuuldih paimoin paginat, kummeksuttih n' iidä.

19. Vai Marija pan' i syväimeh, midä ol' i kuulluh da duumaittši n' iidä itšekseh.

20. Paimoit mändih järilleh da kiiteldih da ylissettih Jumaloo siid, midä ol' i nähty da kuuldu. Kai män' i silleh, kulleh heil ol' i paistu.

Kääntänyt opettaja Paavo Harakka

Asiaa seurakuntaan...

Ilomantsin ortodoksinen seurakunta

Virasto avoinna ma, ke ja pe 9 - 13.
Osoite: Mantsintie 7, 82900 Ilomantsi
Puh: 013 881 084, **Fax:** 013 883 673
Email: ilomantsi@ort.fi
Kirkkoherra: Ioannis Lampropoulos, 050 357 3675
Email: ioannis.lampropoulos@ort.fi
Kanttori: Riikka Patrikainen, 050 464 5281
Internet:
http://www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/ilomantsi/index.php

Joensuun ortodoksinen seurakunta

Virasto avoinna: ma-pe klo 8-12 ja 13-15
Osoite: Kirkkokatu 32, 80100 Joensuu
Puh: (013) 266 000
Email: joensuu@ort.fi
Kirkkoherra: Kalevi Kokkonen, p. (013) 266 0011
Toinen pappi: Iivo Suvanto, p. (013) 266 0012, 0500 671874
Email: iivo.suvanto@ort.fi
Diakoniatyöntekijä: Eeva Timonen, p. (013) 266 0014,
 050 539 4932, **Email:** eeva.timonen@ort.fi
Nuorisotoimisto: Pasi Onatsu, p. (013) 266 0017,
 050 558 2528, **Email:** pasi.onatsu@ort.fi
Kanttorit: Juhani Matsi p. (013) 266 0015, 0500 962 700 **Email:**
 juhani.matsi@ort.fi, Marita Penttinen, p. 050 439 1883, **Email:**
 marita.penttinen@ort.fi
Seurakuntamestari: p. 050 587 5066
Päiväkotiki Pääsky: p. (013) 220 460
Email: paivakoti.paasky@ort.fi

Lieksan ortodoksinen seurakunta

Virasto avoinna ti ja to klo 10 - 14
Osoite: Iljankatu 14, 81700 Lieksa
Puh: (013) 521302, **Fax:** (013) 318604
Email: lieksa@ort.fi **Internet:** <http://pokrova.tk>
Virkatodistukset tilataan Kuopion ort. seurakunnan virastosta, puh. (017) 288 2300 (virasto avoinna ma-pe klo 9-12)
Kirkkoherra: Kosti Heikkinen, puh. 041 453 7271
Email: kosti.heikkinen@ort.fi
Kanttori: Paula Löfgren, puh. 040 5676614
Email: paula.lofgren@ort.fi
Talonmies: Kauko Pussinen, puh. 040 541 4496
Email: kauko.pussinen@pp.inet.fi

Nurmesen ortodoksinen seurakunta

Virasto avoinna: ma, ke, pe klo 10-13.
Osoite: Salmenkatu 5, 75500 Nurmes
Puh: (013) 480 293
Fax: (013) 480 581
Email: nurmes@ort.fi
Kirkkoherra: Andrei Verikov, p. 040-7458258
Email: andrei.verikov@ort.fi
Kanttori: Mauri Mahlavuori, p. 0400-273931
Email: mauri.mahlavuori@ort.fi

Taipaleen ortodoksinen seurakunta

Virasto avoinna: ma-pe klo 10 -14
Osoite: Viinjärventie 7, 83400 Viinjärvi
Puh: (013) 641 161
Email: taipale@ort.fi
Kirkkoherra: Paavo Ratilainen, puh. (013) 641 755,
 matkapuh. 050 566 1700, **Email:** paavo.ratilainen@ort.fi
Toinen pappi: Pertti Ruotsalainen, puh. 0500 176 985
Email: pertti.ruotsalainen@opaasi.fi
Kanttori: Kaisu Potkonen, puh. 050-536 7424
Email: kaisu.potkonen@pp.inet.fi

NÄLKÄ

Leipäjono kiertää nurkan takaa ja katoaa pelastusarmeijan toimitilojen ovesta sisätiloihin. Helsingin kaduille ovat ilmestyneet ensimmäiset kerjäläiset. Perusturvan ja seurakuntien toimistot vastaanottavat maksamattomia sähkölaskuja. Ihmisillä on nälkä. Tätä väitettä on hyvin vaikea uskoa, sillä jokaisen suomalaisen pankkitilille ilmestyy kuukausittain suuri tai pieni rahasumma. Se riittää hengissä pysymiseen. 1860-luvulla ihmisiä kuoli joukoittain nälkään huonojen viljavuosien tähden. Vapaussodan päätyttyä nälkä katkerointi monen ihmisen. Vielä 1930-luvulla Salmin Orusjärvellä vanhimmat siskoni komennettiin pakitsemah eli kerjäämään, ja se oli heistä tosi vastenmielistä.

Mutta silloin nälällä oli erilaiset kasvot. Eräs toimittaja oli tehnyt tämän päivän leipäjonoista havainnon, ettei hän ollut missään nähnyt niin lihavia ihmisiä. Me emme tunnista näiden ihmisten nälän syytä. Nälän synnyttää sairaus. Ehkä tämän syyn tiedostaen Jeesus sanoi, että köyhät teillä ovat aina keskuudessanne.

Yksikään yhteiskunta ei ole pystynyt hävittämään sairauksia. Kun yksi sairaus voitetaan, niin toinen ilmestyy. Tämä kamppailu synnin sairauksia vastaan jatkuu maailman loppuun saakka. Tietoisina sairauksista me osoitamme myötätuntoa köyhää ihmistä kohtaan. Me tahdomme olla laupiaita, mutta emme halua olla tyhmiä tai sinisilmäisiä. Kun huomaamme, että kerjäävän ihmisen läheisyydessä odottaa varsinainen rahastaja kaupunkimaasturissa, niin jopa laupias mieliala näivettyy. Tämän päivän köyhyys on köyhyyttä runsauden keskellä. Rahaa tulee, mutta sitä ei käytetä perushyödykkeisiin vaan ylläpysystarvoihin. Rahaa tulee, mutta sillä ei osteta ruokaa jääkaappiin. Rahaa tulee ja se polttee käsiä. Jos rahanpolteeseen yhdistyy sisäinen mielenpolte, jokin himo, niin on selvää, ettei nälkää tyydytetä leivällä, vaan silloin tarvitaan lääkärin apua. Säästäminen on aloitettava tilipäivänä eli silloin, kun rahat ovat näpissä, eikä silloin, kun ne on kulutettu. Avaa säästötili. Laita tilipäivänä tilillesi 20 euroa. Se on pieni raha, mutta pian huomaat, että on parempi omistaa 20 euroa kuin olla velkaa 500 euroa. Nimimerkki: Kokemusta on. Toivottavasti meidän ei tarvitse kokea koskaan todellista nälkäpäivää, vaikka kirkkomme kehottaakin meitä aloittamaan joulupaaston.

Kalevi Kokkonen
kirkkoherra

”Säästäminen on aloitettava tilipäivänä eli silloin, kun rahat ovat näpissä, eikä silloin, kun ne on kulutettu.”

Ortodoksiselle seurakuntaviestille
Kristuksen syntymäjuhlanä 2007

Kristus syntyy – Kiittäkää!

Ennen suurta Joulupäivän juhla-aamua olemme eläneet valmistautumisen aikaa. Paastotiemme on alkanut jo marraskuun puolessa välissä, ja paaston myötä olemme kasvaneet kohti Herramme ja Vapahtajamme lihaksitulemisen juhlaa. Paastossa olemme oppineet kumartamaan Herraa, iloitsemaan Hänen tulemisestaan ihmiseksi. Olemme oppineet kiittämään, ylistämään Häntä.

”Yhtäkkiä heidän edessään seiso i Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet.” (Luuk. 2:9). Jouluyönä paimenet ja itäisen maan viisaat tietäjät kohtasivat henkilökohtaisesti todellisen lihaksi tulleen Jumalan. Tietäjät olivat Herran kirkkauden ympäröimiä, ja viisautta antavassa Jumalan pelossa he kumarsivat maahan asti Kristus-lastä. Heidän uhrilahjansa olivat Jumalalle otollisia, ja he olivat valmiita palvelemaan todellista Herraa ja Vapahtajaa. Ei ole sattumaa, että Jumala pelasti kaukaisilta mailta tulleet viisaat miehet ja ohjasi heidät turvallisesti vaarojen ohi kotiinsa.

Tietäjien tavoin mekin ymmärrämme, että aito ja nöyrä ihminen iloitsee Jumalan luona. Hänen Jumalan pelkonsa on Jumalan kunnioitusta – vaikka ihminen olisi kuinka tietävä tahansa, hän ei aseta itseään Jumalan edelle. Jumalassa viisas ihminen ei pelkää kuolemaa taikka vaikeuksia – hän rukoilee maahan kumartaen Jumalaa johdattamaan hänet turvallisesti järkkymättömään taivaalliseen Valtakuntaansa. Jumala kuulee nöyrän palvelijansa rukoukset ja laupeudessaan johdattaa häntä eteenpäin.

Tietäjien tavoin meidän tulee kumartaa Kristus-lastä ja antaa Hänelle lahjamme. Silloin elämme todeksi Jumalan rakkautta, ja Hänen rakkautensa elää ja voimistuu meissä. Me kasvamme silloin Kristuksen rakkaudessa aikuisiksi, Hänen täyteytensä mittaana. Olkoon joulunviettomme Kristuksen rakkauden täyttämä ja suokoon Hän meille kaikille rauhaa, toivoa ja iloa!

Leo

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa

РОЖДЕСТВЕНСКОЕ ПОСЛАНИЕ

2007 года

Христос раждается, славите!

В эти дни мы готовимся к великому празднику Рождества Христова. Пост начался уже в середине декабря, и благодаря посту происходит наш духовный рост. Во время поста мы учимся поклоняться Господу, радоваться Его воплощению в человеческом образе. Мы учимся благодарить и прославлять Господа.

«Вдруг предстал им Ангел Господень, и слава Господня осияла их; и убоились страхом великим.» (Лк. 2:9). В рождественскую ночь пастухи и волхвы с Востока лично встретились с истинным Богом, воплотившимся и вочеловечившимся. Слава Господня осияла их и в страхе Господнем, который есть “начало премудрости”, они поклонились Младенцу-Христу. Их дары были угодны Богу и они были готовы служить истинному Господину и Спасителю. Не было случайностью и то, что Бог спас мудрецов, пришедших из дальних стран, так что они, обойдя все опасности, благополучно вернулись домой.

И мы, подобно волхвам, понимаем, что искренний и смиренный человек радуется, пребывая у Бога. Страх Божий, присущий верующему человеку, есть почитание Бога. Сколько бы не знал человек, он не ставит себя выше Бога. Человек, который живёт Богом, не боится смерти и трудностей, но коленапреклоненно молится, чтобы Господь беспрепятственно привел его в Своё вечное Царство. И Бог слышит молитвы смиренного слуги Своего и по милосердию Своему направляет его.

По примеру восточных мудрецов нам следует поклоняться Младенцу-Христу и приносить Ему дары. Тогда мы воистину будем жить любовью Христовой и Его любовь будет жить в нас и крепнуть. Мы возрастаем в любви Христовой.

Да будут и ваши Рождественские дни исполнены Христовой любви и да дарует Он всем нам мир, покой и радость!

Лео, архиепископ

Карельский и всей Финляндии

Ortodoksinen seurakuntaviesti

- Ilmestyy 4-8 kertaa vuodessa • 36. vuosikerta. • ISSN 0357-5020
  - Vastaava päätoimittaja: Kalevi Kokkonen
  - Julkaisija: Joensuun ortodoksinen seurakunta
  - Lehden osoite: Kirkkokatu 32, 80100 Joensuu.
  - Taitto: Jouni Postari / ILIAS Oy • Paino: Puna Musta, Joensuu.
- Lehti postitetaan ilmaiseksi Iломансин, Joensuun, Lieksan, Nurmeksen ja Taipaleen ortodoksinen seurakuntien jäsenille.
Muille vuositilaus maksaa 5 euroa.

Tilaukset / osoitteenmuutokset:

ILOMANTSI, puh. (013) 881 084, JOENSUU, puh. (013) 266 000, LIEKSA, puh. (013) 521 302, NURMES, puh. (013) 480 293, TAIPALE, puh. (013) 641 161

Mielessä pyhät matkat

Taakse jäänyt kesä ja meneillään oleva syksy toivat minulle kaksi upeaa, uutta kokemusta matkojen muodossa. Ilomantsin ja Taipaleen kirkkokuorojen yhteisestä matkasta Kreikkaan oli isä Stefanin kertomus jo Seurakuntaviestin aikaisemmassa numerossa.

Kerron kuitenkin vielä joitakin omia kokemuksiani ja ajatuksiani, joita yhteinen projektimme ilomantsilaisten kanssa herätti.

Ensiksikin oli ihanaa huomata, miten kahdesta seurakuntakuorosta muovautui yksi, hyvin yhteen laulava ja yhteiseen hiileen puhaltava joukko. Minkäänlaista keskinäistä kilpailua tai arvostelua ei ollut.

Matka itsessään oli antoisa. Vastavaanlaisia kokemuksia ei kukaan varmasti tavallisilla seuramatkoilla tule saamaan. Vanhojen kirkkojen kauneus ja mahdollisuus laulaa niissä, konserttimme toinen toistaan hienommissa konserttisaleissa, lämmin vastaanotto hiippa- ja seurakunnissa, kuulijoiden myönteinen palaute ja ryhmässämme vallinnut hyvä henki tekivät matkasta ainutlaatuisen. Odotimme saavamme matkalta itsellemme uskon vahvistusta ja intoa laulamiseen omista seurakunnissamme, mutta oli hienoa huomata, että taisimme myös jättää vastaavanlaisia lahjoja kreikkalaisille uskonveljille ja -sisarille!

Voimien yhdistäminen myönteisessä hengessä ja yksissä tuumin siis kannattaa!

Toinen voimakas hengellinen kokemus oli seurakuntamme papiston vierailu Venäjälle Tihvinän luostariin syyskuun alussa. Seurakuntamme pappi- ja diakoniporukan arvokkuutta vielä entisestään lisäsi Valamon igumenin arkkimandriitta Sergein kuuluminen seurueeseemme. Hänhän lähes lukeutuukin Taipaleen papiin täällä syntyneenä ja kasvaneena.

Sopivissa tilanteissa myös lukkari voi livahtaa papiston joukkoon. Onneksi tämä katsottiin sellaiseksi ja pääsin matkalle mukaan! Matkamme erinomaisena johtajana ja tulkkina toimi helsinkiläinen Helena Pavinskij, joka kielitaitoisena ihmisenä oppi neljän päivän aikana jo savokarjalankin perustaidot.

Yövyimme menen-tullen yhden yön Pietarissa Pyhän Kolminaisuuden -Aleksanteri Nevskin lavran hotellissa, ja perillä Tihvinän luostarissa viivyimme vuorokauden.

Saavuttuamme Tihvinään, joka on yli kaksisataa kilometriä vielä Pietarista itään, menimme kirkkoon, jossa arkki-mandriitta Sergei ja Tihvinän luostarin valvoja igumeni Ignatij toimittivat molebenin ihmeitätekevän Tihvinän Jumalansynnyttäjän ikonin äärellä. Oli liikuttavaa kumartaa alkuperäisen Tihvinän ikonin edessä. Niin liikuttavaa, että isä Ignatij lupasi seuraavalla kerralla varata minulle lakanan, johon tyrskiä...

Yli kaksikymmentä vuotta olen saanut laulaa kanttorina tihvinäläisen Jumalanäidin ikonin kirkossa ja jo oman kirkkomme ”kopioktin” tästä ihmeitätekevästä ikonista ovat meille hyvin rakkaat!

Vastaanotto luostarissa oli lämmin ja välitön. Meitä pidettiin kuin kuunaan piispoja pappilassa (vaiko presidenttejä? Toiset meistä yöpyivät samoissa huoneissa kuin George W. Bush ja Vladimir Putin!). Luostarin johtaja igumeni Eufimij ja valvoja igumeni Ignatij vierailivat seurakunnassamme vuosi sitten kirkkomme satavuotisjuhlassa. He toimivat nyt isäntinä Tihvinässä. Aamuharhaisella toimitimme molebenin suomeksi ihmeitätekevän ikonin äärellä ja sen ajaksi erityisenä kunnianosoituksena kohtaamme ikonin edessä oleva panssarilasi avattiin ja saimme rukoilla ja kunnioittaa suudellen ikonia ilman tuota normaalisti sitä suojaavaa välilasia.

Päivän aikana saimme igumeni Ignatin opastuksella vieraila myös Antonij Dimskin miesluostarissa ja Pyhän Kolminaisuuden naisluostarin skiitassa.

Retkellämme tutustuimme luostarin lempeisiin lehmiiin, ihmettelimme kasvimaan rehevyyttä, vaelsimme syysauringon lämmössä niittyjen halki pyhälle lähteelle ja söimme luostarin putarhan omenia virkistykseksemme.

Erosimme luostarin isistä toivotuksin, että he saapuisivat uudemman kerran kirkkomme praasniekoille, eivätkä jäisi odottamaan kaksisataavuotisjuhlia!

Paluumatkalla Pietariin poikkesimme Staraja Ladogan kaupungissa sijaitsevassa Uспенian naisluostarissa. Luostarin myymälästä ostimme kotiin viemiseksi mm. herkullisia ja kauniisti koristeltuja piparkakkuja!

Väsyneinä, mutta iloisina, saavuimme taas Lavraan, jossa iltayön tunteina vielä muistelimme edellisten päivien tapahtumia. Seuraavana aamuna kutsuivat Pietarin hyvin varustetut ja edulliset kirkolliset kaupat, joista hankittiin seurakunnan tarpeisiin ristejä ja ikoneita.

Vielä ennen kotimatkaa saimme käydä Smolenskin hautausmaalla pyhän Ksenia Pietarilaisen haudalla. Olin kauan odottanut tätä tilaisuutta. Kumarruimme pyhäinjäännösten äärellä ja rukouspalvelusta toimittava pappi siunasi meidät pyhällä öljyllä. Autuas Ksenia on paitsi minulle, myös monelle seurakuntalaisellemme läheinen pyhä, jonka esirukouksia voimme pyytää hänen ikoninsa äärellä myös Taipaleen kirkossa.

Pyhän Ksenian haudan ylle äskettäin rakennetussa täpötäydessä kappelissa koin ympärilläni rukoilevien ihmisten vahvan uskon Pyhään Kseniaan yhteisenä esirukoilijanamme.

Siitäpä olikin sitten hyvä lähteä jo kotia kohti sydän tulvillaan voimakkaita tunteita ja kiitollisuutta siitä, että pääsin tällaiselle matkalle. Varmasti saimme kaikki matkaltamme Jumalan siunausta ja voimia työhömmä Hänen valtakuntansa rakentajina jokainen oman sorvimme ääressä!

Näiden kahden matkan lisäksi oli tietysti elokuussa myös perinteinen, aina antoisa, praasniekkamatkamme Viron Obinitsaan, Taipaleen ystävyysseurakuntaan, mutta se onkin jo oma lukunsa...

Kliseistä, mutta totta: Kyllä matkailu avartaa!

Kaisu Potkonen

Taipaleen seurakunnan kanttori

Paavo Harakka

Elomäen tsasounassa 24.11. toimitetun liturgian jälkeen käyn keskusteluun Paavo Harakan kanssa. Ainakin kaikki valtimolaiset tuntevat Paavon, samoin suurin osa Nurmeksen ort. seurakunnan jäsenistä. Paavo on ollut seurakunnan ja kirkkokunnan luottamustehtävissä kunnioitettavan pitkän ajan. Paavo on itse asiassa jäämässä nyt monista luottamustehtävistä eläkkeelle, vaikkakin seurakuntaelämässä hän aikoo olla aktiivisesti mukana.

Mutta palatkaamme aivan alkuun... Paavo Harakka syntyi ensimmäisen evakkomatkan aikana Yli-Härmässä vuonna 1941. Hän ehti asua Suojärvellä, Kaitajärven kylässä vuosien 1942-44 aikana. Sitten sodan myötä uusi evakkomatka saattoi hänet Vesannolle, josta parin vuoden jälkeen pysyvä paikka löytyi Ylä-Valtimolta. Itse asiassa aivan alkujaan (1700-luvulla) Harakan suku oli lähtöjään Ilo-mantsista, Parpeilta, josta suku siirtyi Suojärvelle. Sukunimi Harakka otettiin käyttöön vasta 1800-luvulla.

Paavo kävi kansakoulun Valtimolla ja parin metsätyövuoden jälkeen opettajakoulutuksesta kiinnostuminen johdatti miehen kansanopiston ja -korkeakoulun myötä Kajaanin opettajaseminaariin. Kajaanin seminaarin pääsykokeista Paavolle on jäänyt elävästi mieleen laulutaidon esityskoe, jota piti opettaja Eero Sipilä. Paavo lauloi erään laulun, jonka jälkeen opettaja toivoi laulun esitettävän vielä ”askelta korkeammalta”. Paavon vieressä oli esiintymislavan pieni portaikko, joten hän harppasi siinä yhden ”askeleen ylemmäksi” esittääkseen laulun uudestaan. Sitä ei tarvinnut tehdä sillä opettaja Sipilä alkoi nauraa ja käski Paavon poistua laulukokeesta.

Ensimmäinen opettajanpaikka löytyi Valtimon Verkkojoelta, jossa kului 15 vuotta. Tuona aikana hän löysi vaimonsa Anna Liisan ja heille syntyi poika nimeltä Timo. Verkkojoelta Paavo siirtyi Valtimon kirkonkylään, jossa hän olikin eläkepäiviin saakka. Työssä pitkästäimistä ei missään vaiheessa tapahtunut, joten oikeassa ja mieluisassa ammatissa ovat vuodet vierineet. Nurmeksen seurakunnan valtuustossa hän on ollut vuodesta 1971 lähtien, joista yli 20 vuotta varapuheenjohtajana.

Paavon harrastuksiin kuuluu vapaaehtoinen yhdistystoiminta: reserviläiset, kun-

Paavo Harakka pitämässä puhetta Elomäen tsasounan praasniekassa kesällä 2007

nallispolitiikka, ja urheilutoiminta, jossa ura on jatkunut kuuluttajana. Marjastuskin on hyvin mieluisaa puuhaa. Kaikista harrastuksista erityisesti karjalan kieli on tärkeä ja sydäntä lähellä. Paavo on kirjoittanut pari karjalankielistä kirjaakin. Karjalan kielien asema on paranemassa siinä mielessä, että eduskunta on hyväksymässä sitä vähemmistökieleksi. ”Kulttuurilliset seikat ja eroavaisuudet ovat rikkautta, niitä pitäisi arvostaa ja antaa niille tilaa”, Paavo sanoo.

Kirkossa käyminen ja kirkollinen aktiivisuus on tuntunut aina hyvin tärkeältä. Paavo oli opettajaseminaarissa myös isä Dimitri Tarvasahon opissa, joka varmasti myötävaikuttanut hänen kirkollisen aktiivisuuden vahvistumiseen. Seurakunnanvaltuustossa toimimisen lisäksi kirkolliskokouksen maallikkojäsenenä on kulunut useita kausia. Näiltä vuosilta ovat mieliin painuneet ”suuret persoonat”, kuten: Simo Härkönen, Erkki Piironen, Nikolai Hodju ja Juhani Lokio. Myös merkittäviä asioita tapahtui Paavon aikana: Se kun nykyisestä arkkipiispa Leosta tuli apulaispiispa, Oulun hiippakunta syntyi ja pappiskoulutus siirtyi Kuopiosta Joensuuhun yliopistotasoiseksi.

Mitä Paavo Harakka sitten ajattelee nykyisestä menosta?

Kirkkokunnassa on tapahtunut paljon lainsäädännöllistä uudistusta ja uuden kirk-

kojärjestyksen syntyminen on Paavon mielestä hyvä asia. Taloutta on hoidettu vaakaasti ja pieniä seurakuntia on avustettu. Pienenä toiveena kuitenkin olisi, että pienten seurakuntien kiinteistöjen hoidossa ja korjauksessa kirkkokunta voisi ottaa vielä enemmän vastuuta. Seurakuntien hallinnollista keskittämistä Paavo pitää hyvänä asiana, koska silloin seurakunnan työntekijöille jää enemmän aikaa hengelliseen työhön.

Nurmeksen seurakunnasta sen verran, että Paavon mielestä asioita on hoidettu hyvin ja henki on ollut seurakunnassa hyvä, vaikka toiminta onkin jakaantunut useamman kunnan alueelle. Seurakunnan pienten pyhäköiden merkitys on suuri ja jumalanpalveluksista ei sovi tinkiä. Valtimolaisten kannalta on hyvä, että tsasounan peruskorjaus saatiin päätökseen ja se vihittiin kirkoksi. Kun on ulkoiset puitteet näin hyvät, niin voi hyvillä mielin jäädä luottamustehtävistä eläkkeelle. Toiveena tietenkin on, että Valtimolla ja tietysti kaikkialla muualakin ortodoksit kävisivät kirkossa ja osallistuisivat seurakunnalliseen toimintaan ahkerasti.

TOIVOMME PAAVOLLE SIUNAUSTA JA MONIA ARMORIKKAITA VUOSIA!

Andrei Verikov

Kulttuurit kohtaavat seurakuntasalissa

Sunnuntaina 11.11.07 Isänpäivänä seurakuntasalissa venäläiset seurakuntajäsenet järjestivät kahvitarjoilun Joensuussa. Kahvin kanssa kirkkokansalle tarjottiin perinteistä venäläistä ruokaa: olivje-salaattia, kaalipiirakkaa ja makeaa omenapiirakkaa. Järjestäjät pyrkivät luomaan venäläisen juhlan tunnelman. Vieraillo oli mahdollisuus tutustua erilaisiin perinteisiin venäläisiin esineisiin ja koristeisiin: samovaariin, puuleluihin, maatuskanukkeihin, käsipaikkaan jne.

Jelena Jääskeläinen kertoi venäläisestä teenjuonnin traditiosta. Kahvitarjoilusta kerätty vapaaehtoinen maksu käytetään pyhiinvaellusmatkaan. Kiitämme venäläisiä seurakuntalaisia sydämellisesti avusta. Venäjää puhuvia seurakunnanjäseniä koontuu pyhäkoulussa slaavilaiskielisen jumalapaalveluksen jälkeen kerran kuukaudessa. Isä Stefanin ja Sortavalan seurakunnan isä Andrein johdolla käymme mielenkiintoisia keskusteluja raamatun opetuksesta ja ortodoksisen uskonnon ja perinteiden merkityksestä elämässämme.

Galina Vasilenko

venäläisiä maahanmuuttajia isänpäivän teepöydän ääressä

Leena Jääskeläinen: Perinteen mukaan...

Sunnuntaisin ja pyhäpäivisin perinteinen pöytä oli katettu kauniisti ja runsaasti Venäjällä ortodoksien perheissä. Oma paikka oli piirakoille. Sana ”pirog” (ven.) tarkoittaa keitettyjä tai paistettuja leipomuksia, mitkä voi syödä ”tsajun” kanssa. Piirakoita voi olla eri lajeja ja erimuotoisia: pyöreitä ja nelikulmaisia,

pieniä ja isoja; täytteeksi voi laittaa esim. kaalia ja porkkanaa, lihaa tai kalaa, marjoja jne.

Olivier salaatti on perinteinen venäläinen ”zakuska” (alkupala). Tarina kertoo, että 1860-luvulla ranskalainen kulinari Olivier avasi Moskovassa oman ravintolan. Hän loi mm salaatin, joista myöhemmin tuli niin suosittu, että tänäkin päivällä se on usein venäläisen juhlapöydässä. Salaisuus oli nimenomaan majoneesikastikkeessa, joka oli lisätty keitettyihin vihankeksiin ja lihaan. Se

Taiteentutkija Leena Jääskeläinen on syntynyt Venäjän Karjalassa. Hän valmistui Pietarin Taideakatemiasta, työskenteli Kizhin museossa monta vuotta ja on tutkinut esineistöä Suomessakin erilaisissa museokokoelmissa. Nykyisin hän asuu perheensä kanssa Joensuussa. Perinteisen puvun valmistuskursseja hän on pitänyt 1980–90-luvuilla Kizhin saarella, vv. 2001–2004 Paanajärven kylässä, vv. 2005–2006 Kuhmon kansalaisopistossa.

salaatti tunnetaan koko maailmassa ”venäläisen”, Venäjällä – Olivier- salaattina, ja Suomessa ”italialaisena”, kun taas Italiassa – se on ”insalata russa”.

Kuitenkin tärkein venäläisen ruokakulttuurin symboli on ollut teepöytä. Ortodokseilla taloissa ”isossa nurkassa” on aina ikoni, lampukka ja kaunis ikonin koristeeksi ommeltu käsipaikka, sen nimi oli ”obrasnik” (ven. ”obraz” – Pyhäkuva).

Teenjuontiin liittyi erilaisia erityispiirteitä: itse samovaari tarjottiminen, teekannu, teeastiat ”tšainitsat”, sokeriasia ”sokerikko” ja sokerisakset. Venäläinen sana ”tšai” (чай), ja myös juoma tuli pohjoiskiinalaista sanasta, kun taas suomen sana ”tee” – eteläkiinasta. Suomen puhekielen ja karjalankielen ”tšajun”, ”tšaikun” on lainattu venäjänkielestä. Teelehdet oli haudutettu erikoisissa fajanssi- tai posliinikannussa, siitä tee kaadettiin lasiin tai kuppiin ja laimennettiin maun mukaan samovaarissa keitetyllä kuumalla vedellä. Tästä kaikesta tuli

mielenkiintoinen keskustelu: millaisia olivat ennen kiinalaista teetä käytetyt juomat, miten ja missä samovaari oli keksitty, missä niitä valmistettiin jne.

Jos Joensuussa on naapurimaiden kulttuurista kiinnostuneita: tervetuloa kurssille ”Venäjän ja Karjalan keittiö” (reseptit ovat mukana), tai Venäjän Karjalan kulttuuri- kurssille.

Seurakunnan kerhossa haluaisin myös kertoa kansatieteen näkökulmasta perinteistä kansan puvusta ja puvun kokonaisuudesta. Mikä sarafaani ja feresi on ollut, kuka sitä on käyttänyt, sen ompelutapoja, symboliikkaa, uskomuksia. Olisi niin mukava, että Pääsiäiseksi me voimme ommella itsellemme, tai omille lapsille omin käsin uuden kauniin sarafaanin perinteisen mallin mukaan. Kun vaate tehtiin itse käsityönä, oli ollut rukous mukana tekovaiheessa, sillä ortodoksinen uskonto liittyi kiinteästi venäjän ja karjalaiseen kulttuuriin.

Täytyy muistaa, että ei ole pakko olla ammattilainen ompelijana, jos vain tahtoo ja kaikki onnistuu. Kurssi sopii kaikenikäisille; ei edellytä aikaisempaa osaamista. Tervetuloa!

Joensuun ortodoksinen kirkko 120 vuotta

JOULUINEN SÄVELHARTAAUS

Hoilola, Pyhän Nikolaoksen kirkko

ke 5.12.2007 klo 17.00

JOENSUUN ORTODOKSINEN KIRKKOKUORO

johtaa Marita Penttinen

Kahvitarjoilun jälkeen Juhlavigilia

TERVETULO! Ohjelma 5 euroa, sis. tarjoilun

HYVÄNTEKEVÄISYYS- JOULUKONSERTTI

SU 9.12.2007 klo 18.00

Joensuu ortodoksinen seurakuntasali

CANZONETTA-KUORO

johtaa Pekka Varonen

NIKOLAOS-KUORO

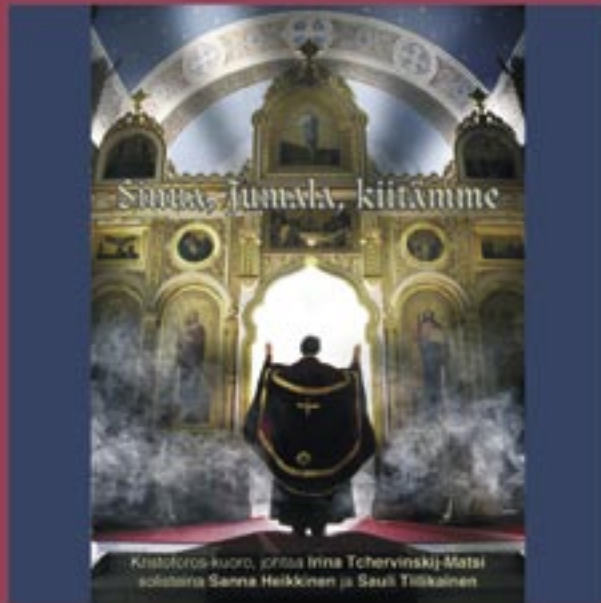
johtaa Juhani Matsi

TERVETULO! Ohjelma 10 euroa sis. kahvituksen

SINUA, JUMALA, KIITÄMME

DIR. CANT. RISTO MATSIN MUISTOLEVY

Levy sisältää ortodoksisen kirkkomusiikin helmien venäläisten ja suomalaisten säveltäjien tuotannosta. Mukana on monia suomalaisille rakkaita sävellyksiä, kuten A. Arhangelskin *Me syntiset ja albaiet*, M. Strokinin *Herra, nyt Sinä lasket*, A. Vedelin *Synnikatumuksen ovet* sekä D. Bortnjanskin *Sinua, Jumala, kiitämme*. Lisäksi edustettuina on uudempiä suomalaisia säveltäjiä, kuten Pekka Arttinen, Leonid Bashmakov ja Timo Ruottinen.

Levyllä kuultavat vigilian, liturgian ja muiden toimistusten veisut on järjestetty liturgiseen kokonaisuuteen. Levyn kansilehti sisältää suomen-, englannin- ja venäjänkielisen johdannon veisuihin sekä niiden sanat. Levyllä kuultava Kristoforoskuoro on koottu Risto Matsin ystävistä ja oppilaista. Kuoroa johtaa Irina Tchervinskij-Matsi. Solisteina ovat sopraano Sanna Heikkinen ja Kansallisoopperan baritoni Sauli Tiilikainen.

Levyä voi ostaa Lampukasta, Valamon luostarista, Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkoista sekä oman paikkakuntasi ortodoksisesta seurakunnasta.

Sitä voi myös tilata osoitteesta irina.tchervinskij-matsi@ort.fi.

Levy äänitettiin joulukuussa 2006 Valamon luostarissa Heinävedellä.

Levyn taiteelliset tuottajat: Päivi ja Heikki Lämölä. Äänittäjä: Enno Mäemetsä, Editroom oy. Levyn kansikuva: Pasi Haaranen, PR-Studio.

Joensuun seurakuntavaalit

Seurakunnanvaltuustoon on valittu seuraavat henkilöt:

Sirkka Vepsä
Timo Nykänen
Sari Vatanen
Matti Tolvanen
Yrjö Piironen
Heikki Tarma
Simo Lasaroff
Eila Praatskonen
Urpo Savinainen
Esa Sovelius
Kristian Pieviläinen
Veli-Veikko Purmonen
Galina Vasilenko
Kontiolahti-Eno vaalialue
Anneli Lujanen
Leena Kuivalainen
Juha-Pekka Kiiskinen
Mirjami Kylmä
Pyhäselkä-Rääkkylä vaalialue
Paavo Ryhänen
Matti Pussinen
Kitee-Tohmajärvi-Kesälahti vaalialue
Minna Hurri-Hyvärinen
Pertti Miinalainen

Lieksan seurakuntavaalit

Lieksan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston vaalikaudelle 2008-2011 pidettiin sunnuntaina 4.11.2007. Valtuustoon valittiin yhdeksän varsinaista ja kolme varajäsentä. Äänioikeutettuja vaalissa oli 709 ja äänioikeuttaan käytti 68 henkilöä eli 9,6 % äänioikeutetuista.

Valituksi tulivat:

Vaakanainen, Marja-Liisa, asiakasneuvoja
Sarjasto, Nanna, erityisopettaja
Oravalahti-Pehkonen, Lea, erityisopettaja
Reittu, Olavi, pankinjohtaja
Mäkkeli, Eija, apulaisverosihteeri
Heikkinen, Markus, toimitusjohtaja
Salmi, Eija, kirjanpitäjä
Möhkönen, Juhani, eläkeläinen
Pekkanen, Terttu, lähihoitaja

Väitös ortodoksisesta teologiasta

Joensuun seurakunnan jäsen Juha Riikonen väitteli teologian tohtoriksi 28.9.2007 Joensuun yliopistossa. Ilomantsissa 1967 syntynyt Riikonen tutki väitöksessään Suomen ja Venäjän kirkkojen välisiä suhteita toisen maailmansodan jälkeen.

Lokakuusta 1945 lähtien Moskovan patriarkaatti vaati painokkaasti Suomen autonomista ortodoksisesta kirkkosta liittymään yhteyteensä, josta se oli eronnut 1923, ja liittynyt Konstantinopolin Ekumeeniseen patriarkaattiin. Aluksi Moskovan liitosehdotusta kannatettiin Suomessa, mutta pian sitä ruvettiin epäilemään hankkeeseen liittyvien poliittisten sivujuonteiden vuoksi. Lisäksi Moskovan liittymisehdot koettiin liian tiukoiksi ja Suomen kirkon omaa pää-

töstekojärjestystä vähätteleviksi.

Suomen ortodoksit etsivät ulospääsyä tukalasta tilanteesta aina vuoteen 1955 saakka, jolloin kirkolliskokous hylkäsi liitosehdotuksen. Kanoninen kiista päättyi lopulta 1957, kun Moskovan patriarkaatti luopui vaatimuksistaan.

Juha Riikonen aloitti opintonsa syksyllä 1988, kun ortodoksinen teologikoulutus alkoi Joensuun yliopistossa. Hän on ensimmäinen ortodoksisesta teologiasta väitellyt, joka on tehnyt kaikki opintonsa Joensuun yliopistoon.

Kirkkohistorian alaan kuuluvaa väitöskirjaa ”Kirkko politiikan syleilyssä. Suomen ortodoksisen arkkipiispakunnan ja Moskovan patriarkaatin välinen kanoninen erimielisyys 1945–1957” voi ostaa Joensuun yliopiston kirjastosta, puh: 013-251 2652. Sitä myy myös ortodoksinen kirjakauppa ”Filokalia”.

Valituksi vaalissa tulivat:

Päivi Pitkänen, osastosihteeri, Nurmes
Aleksi Karhu, vakuutusneuvottelija, Nurmes
Silja Sormunen, palkkasihteeri, Valtimo
Sirpa Ålander, myyntisihteeri, Rautavaara
Veli-Matti Patronen, maatalouslomittaja, Nurmes
opettaja Sulo Naakka, äidinkielen, Juuka
Pirjo Hirvonen, luokanopettaja, Valtimo
Aila Lehtoranta, sairaanhoitaja, Juuka
Tauno Nekkonen, eläkeläinen, Juuka

Nurmeksen seurakuntavaalit

Äänestämässä kävi 66 henkilöä 998 äänioikeutetusta, joten äänestysprosentiksi muodostuu 6,6 %. Hylättyjä äänestyslippuja oli kaksi. Uusia valtuutettuja on neljä. Valtuutettujen keski-ikä valintahetkellä on noin 55 vuotta.

Seurakunnanvaltuustoon kuuluu jäsenenä myös seurakunnan oma kirkkoherra, joka on isä Andrei Verikov (s. 1976).

Lieksan tiistaiseura vieraili Sotkamossa

Heinäkuun 4. päivänä Lieksan tiistaiseura teki 26 hengen voimin retken Sotkamon Petäjävaaraan lavastetaiteilija Ralf Forsströmin omistamaan pyhäkköön. Oli ilo osallistua ikonimaalari Andrei Rublevin muistolle pyhitetyn hirsikirkon praasniekkajuhlaan, liturgiaan, vedenpyhitykseen ja ristisaattoon.

Palvelukset toimittivat isä Pentti Hakkarainen ja yli diakoni Raimo Pores. Sotkamon kamarikuoron ryhmä lauloi ja Sotkamon tiistaiseuran emännät tarjoilivat praasniekkaruuan, joka oli valmistettu yhdessä taiteilija-isännän kanssa. Aterian jälkeen kokoonnuttiin hirsisen päärakennuksen pihalle päiväjuhlaan, jossa mm. kamarikuoro lauloi ja Ralf Forsström kertoi paikalla olevien rakennusten korjausprojektista sekä pyhäkön rakentamisesta. Paluumatkalla tutustuttiin Sotkamon kauniiseen kirkkoon kirkon isännöitsijä Reijo Marjamaan johdolla.

Seuraava tutustumiskohde oli Valtimon Rasimäellä oleva Elomäen tsasouna, jonka 40-vuotisjuhlia vietettiin Juhannuksena. Tsasounan rakennushistoriaa ja siellä pidettävistä jumalanpalveluksista sekä muusta toiminnasta kertoi isännöitsijä Taisto Hattunen.

Sydämelliset kiitokset kaikille!

Sirkka Mitrunen

Pyhän Nikolaoksen juhla 6.12.2007 Joensuussa

Ohjelma:

9.30	Vedenpyhitys
10.00	Liturgia
11.45	Juhlatilaisuus seurakuntasalissa
	- tropari
	- tervetulo puhe
	- ruokailu
	- ohjelmaa
	- kahvit

TERVETULOA MUKAAN!

Taipaleen seurakuntavaalit

Äänestämässä kävi seurakunnanvaltuustoon vaalissa 135 henkeä ja ääniä annettiin 760 kpl (jokaisella äänioikeutetulla mahdollisuus äänestää 12 ehdokasta). Hylättyjä ääniä oli 5 kpl. Äänioikeutettuja oli 1445 henkeä ja äänestysprosentiksi tuli 9,3 %. Valituista 5 on Liperistä, 5 Polvijärveltä ja 2 Outokummusta.

Valituiksi Taipaleen seurakunnanvaltuustoon kaudeksi 2008-2011 tulivat:

Potkonen Pentti, valokuvaaja, Liperi, 62 ääntä
Piironen Heikki, käräjätuomari, Liperi, 56 ääntä

Pulli Anja, terveyskeskusavustaja, eläkel., Outokumpu, 49 ääntä
Heiskanen Leena, sosiaalityöntekijä, Polvijärvi, 49 ääntä
Aikonen Risto, lehtori, Liperi, 45 ääntä
Hirvonen Osmo, työnjohtaja, eläkel., Outokumpu, 45 ääntä
Pelli Juha, markkinointisuunnittelija, Polvijärvi, 41 ääntä
Pajarinen Jouko, yrittäjä/maanviljelijä, Polvijärvi, 38 ääntä
Virolainen Wilhelmiina, koulutussuunnittelija, Liperi, 38 ääntä
Lipitsäinen Kristiina, kuntoutusohjaaja, Liperi, 37 ääntä
Mäenharju Kuisma, maanviljelijä, Polvijärvi, 34 ääntä
Saukkonen Aarre, raitiovaununkuljettaja, eläkel., Polvijärvi 34 ääntä

Ilomantsin seurakuntavaalit

Ilomantsin ortodoksisen seurakunnan valtuustoon on valittu vuosiksi 2008 – 2011 seuraavat henkilöt:

Karhapää Lea (uusi), kirjanpitäjä
Jorma Aho, eläkeläinen, professori
Teuvo Martiskainen, yrittäjä
Anita Laatikainen (uusi), osastosihteeri
Hoskonen Hannu, kansanedustaja
Teuvo Jetsu, eläkeläinen, erityisopettaja
Marita Nykänen, eläkeläinen, rehtori
Veli Jeskanen, yrittäjä
Oiva Puruskainen, liikenneopettaja

Seurakunnanvaltuustoon kuuluu jäsenenä myös seurakunnan oma kirkkoherra, joka on isä Ioannis Lampropoulos. Äänestäjiä oli 143. äänestysprosentti 14,6 %, hylättyjä äänestyslippuja ei ollut.

Nuorisotoimiston kuulumisia

Syksy on jo pitkällä, ja paljon on ehtinyt tapahtumaan ennen talven tuloa. Seurakunnan järjestämä EA 2 –kursi oli syyskuun lopussa Sikressä, ja 11 nohevaa kurssilaista sai paljon tietoa ja lisäharjoitusta ensiapuasioista. Kouluttajana toimi raudanluja ammattilainen, kenttäsairaanhoitaja Piia Sivonen. Piialle ja kurssilaisille vielä isot kiitokset täältä nuorisotoimistosta! Ensiaputaidot ovat erittäin tärkeitä, ja tulemme myös jatkossa järjestämään koulutusta asian tiimoilta.

Lasten syysleiri pidettiin Outokummun Kolmikannassa, ja samalla päästiin testaamaan leirikeskuksen toimivuutta meidän näkökulmastamme. Leiri pidettiin melkoisen pienellä porukalla, mutta kaikki oleelliset leiritoimintaan vaikuttavat asiat tulivat esille, ja teimme ohjaajien kanssa koko ajan havaintoja paikan toimivuudesta. Vuonna 2008 Kolmikannassa on tarkoitus pitää muutamia leirejä, joten sitten pääsemme testaamaan tiloja isommalla porukalla.

Nuorisotoimisto on laittanut kripa-ri-ikäisille marraskuun aikana postia tulevan vuoden kripareista. Infopaketti on kattava, mutta mikäli epäselvyyksiä on, kannattaa olla yhteydessä nuorisotoimistoon.

Terveisin Pasi

Kuvia syksyn tapahtumista

EA 2 –kurssin iloinen porukka Sikren Ristirannassa.

Leppoisa tuokio yhteisissä tiloissa Kolmikannan syysleirillä.

Huomio leirinohjaajat!

Ort. opiskelija Jaana Salmela tekee opinäytetyötään, ja aiheena on leirinohjauksen ja siihen liittyvät asiat kuten mm. ohjaustehtävissä jaksaminen/uupuminen.

Homma etenee niin, että Jaana haastattelee muutamia halukkaita leirinohjaajina toimineita, ja saatua luottamuksellista materiaalia hän käyttää opinäytetyöhönsä.

Samalla saadaan erittäin hyödyllistä tietoa siitä, kuinka leirinohjauuskoulutusta pitää kehittää ja mitä asioita tulisi ehkä ottaa enemmän esille koulutusvaiheessa.

Nyt on siis loistava tilaisuus kehittää leirinohjaajakoulutusta!

Jos haluat kertoa LO –kokemuksista, ota siis yhteyttä Jaanaan sähköpostilla, osoite on jaanasa(a)gmail.com.

Joensuun ort. seurakunnan nuorisotoimisto,

Kirkkokatu 32, 80100 Joensuu,
Puh. (013) 266 0017,
050 558 2528,
e-mail: pasi.onatsu@ort.fi

Taipaleen seurakunnassa pidettiin kaksi kristinoppileiriä viime kesänä. Alla leirien päätöskuvat.

Vuoden 2008 Kriparit

Joensuun ortodoksisessa seurakunnassa:

I kripa 6.-15.6. Sikrenvaara, Eno

II kripa 27.6.-6.7. Sikrenvaara, Eno

III kripa 11.-19.7. Kolmikanta, Outokumpu.

Taipaleen ja Joensuun seurakuntien yhteinen

Lasketteluretki Vuokattiin 26.-27.1.2008

Ilmoittautumiset ja tiedustelut

18.1. 2008 mennessä seuraavasti:

Joensuulaiset: nuorisotoimistoon p. 013-266 0017 tai 050-558 2528 tai pasi.onatsu@ort.fi.

Taipalelaiset: kirkkoherranvirastoon p. 013-641161 tai Paavolle 050-566 1700 tai taipale@ort.fi

Matkan hinta 75 euroa (ei seurakuntalaisille 85 e) maksetaan etukäteen 21.1. mennessä tilille Taipaleen ort.seurakunta OP Liperi 551803- 21997 ja viestiin kenen laskettelijan maksusta on kyse. (Jos haluat hiihtää tai ulkoilla ilman hissilippua niin hinta on 50/60.)

Hinta sisältää: Kyydit, ruokailut (la päivällinen ja iltapala ja su lounas), majoituksen Ryttilahden upeassa keskuksessa (omat lakanat ja peitto tai makari), hissilipun lauantaille, saunan lauantaina ja sunnuntaina käynnin Vuokatin Urheilupuiston uimahallissa sekä kirkossa käynnit (la ehtoopalvelus ja su liturgia).

Mukaan tarvitset: Rahaa, lakanan ja tyynyliinan, makarin tai peiton, hyvät eväät lauantaille, koska ruokailu on vasta klo 17, peseytymisvälineet, uikkarit sunnuntaille, ja tietysti lasketteluvälineet.

Vuokrahinnat välineille 25/30 e sukset/laudat (vuokraus ei kuulu hintaan).

Linja-auto kulkee reittiä: Joensuu ort. kirkon edestä klo 7.45 – Ylämylly Shell 8.00 – Viinijärvi la-asema 8.20 – Outokumpu la-asema klo 8.35 – Polvijärvi la-asema 9.00 – Vuokatti rinteet noin klo 11.20. Paluu sunnuntaina samaa reittiä ja lähtö Vuokatista noin klo 15.30.

Ei kun kyytiin ja menoks sano Annikki Lenox!

Huomio huomio! Seuraathan seurakunnan nettisivuja, sieltä löytyy myös nuorisotoimiston tuoreimmat kuulumiset!
http://www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/joensuu/nuoriso_vara.php

Lapset ja nuoret

Lasten iltapäiväkerho kokoontuu tiistaisin klo 15.00–16.00 seurakuntasalilla. Kerho on suunnattu alle kouluikäisille, ja sitä ohjaavat Henna Kastinen ja Paula Koistinen. Mukaan kerhoon tarvitaan sisätossut ja säänmukainen vaatetus.

Lasten ikonimaalauspiiri kokoontuu joka torstai 31.1 alkaen seurakuntasalilla klo 16.00–17.30. Materiaalimaksu lukukaudelta 10€. Piiriä ohjaa ikonimaalari Anu Koivuniemi.

Elian lapsikuoro harjoittelee pääsääntöisesti sunnuntaisin klo 14.00–15.00 seurakuntasalilla, ensimmäisen kerran sunnuntaina 13.1. Kuoroa harjoituttaa kanttori Sofia Laukkanen.

Nuortenpiiri kokoontuu joka toinen keskiviikko ensin Elian kirkkoon klo 18.00

ja jatkaa siitä sovittuun suuntaan, yleensä Protolaan. Nuortenpiiri on mukana ke 9.1 klo 18 ”Toivon kantajat” -järjestötapahtumassa ONL:n kanssa seurakuntasalilla. Säännöllisenä toiminta alkaa keskiviikkona 16.1. klo 18 Elian kirkossa. Muut kevään kokoontumiset ennen pääsiäistä ovat 16.1, 30.1, 13.2, 27.2, 5.3 hiihtoristisaatto, ja 12.3. Ohjaajina toimivat Natalia Aellig ja Arto Hassinen.

Aikuiset

Pyhän Elian kirkon kuoro kokoontuu maanantaisin klo 18.00–19.30 seurakuntasalilla, ensimmäisen kerran ma 7.1. Kuoroa johtaa kanttori Sofia Laukkanen. Ensimmäisellä paastoviikolla ja hiihtolomalla ei ole kuoroharjoituksia.

Kirkkolaulupiiri kokoontuu Elian kirkossa ennen paastoa keskiviikkoisin klo

16.45–17.45 ja paastoaikaan perjantaisin samaan aikaan. Kokoontumiskerrat ennen pääsiäistä ovat 16.1, 30.1, 15.2, 29.2 ja 14.3. Kirkkolaulupiiri on tarkoitettu kaikille kirkkolaulusta kiinnostuneille ja joka asiaa – äänen käyttöön, kirkkolauluun, teoriaan – lähestytään aivan perusteista käsin. Piirillä ei ole ”esiintymisiä”, eikä piiriläisille ole mitään pääsyaatimuksia. Piiriä ohjaa kanttori Sofia Laukkanen.

Naistenpiiri kokoontuu kerran kuussa yleensä torstaisin Protolassa. Kevään ensimmäinen kokoontuminen on torstaina 24.1 klo 18 Protolassa. Lisätietoja piiristä saa Irene Tuomiselta ja Saimi Talvivaaralta.

Miestenpiiri kokoontuu seurakuntasalilla joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko klo 18.00. Lisätietoja piiristä saa Teuvo Jetsulta.

Ilomantsin tiistaiseura kokoontuu seurakuntasalilla joka toinen keskiviikko klo 13 ti 15.1. alkaen. Mutalahden ja Hattuvaaran tiistaiseurat kokoontumisista ilmoitetaan erikseen Pogostan Sanomissa.

Lisätietoja seurakunnan kerhoista, kuoroista ja piireistä saa kansliasta p. 013- 881084, avoinna ma, ke ja pe klo 9.00–13.00.

Kevään 2008 vierailevat luennoitsijat Ilomantsissa

”Toivon kantajat” ke 9.1.08 klo 18.00. Kirkkokunnan järjestöjen, PSHV:n, ORTaid:in, ONL:n ja Lähetys ry:n, edustajat vierailevat seurakunnassamme.

”Katumuksen sakramentti”, isä Vasilios Thermos (TT), ti 12.2.08 klo 18.00.

Puhuja on kreikkalainen pappi ja psykiatri.

”Suomen ja Venäjän ortodoksisten kirkkojen suhteet toisen maailmasodan jälkeen”, Juha Riikonen (TT), ti 11.3.08 klo 18.00. Puhuja väitteli teologian tohtoriksi lokakuussa 2007.

”Diakonia-työ”, äiti Siluana, ke 9.4.08 klo 18.00.

Tilaisuus alkaa ehtoopalveluksella Elian kirkossa ja jatkuu seurakuntasalilla kahvilla ja luennolla. Puhuja on romanialainen nunn.

”Kirkkomusiikki ja hengellinen elämä”, Maria Takala – Roszczenko (TM, FM), ti 13.5 klo 18.00. Puhuja on kirkkomusiikin tutkijakoulutettava.

Paikkana luennoille on ortodoksinen seurakuntasali (Mantsintie 7)

KINKERIT TAIPALEEN SEURAKUNNASSA

Taipaleen kinkeritalvi käynnistyy taas pyhien jälkeen. Vuoden 2008 teemana on uskontunnustus. Kinkereitä pidetään yhdellätoista kylällä ja niihin ovat kaikki tervetulleita opiskelemaan ortodoksisuutta.

1. Salokylä: 8.1.2008 klo 18.00 Seija ja Veikko Rätty, Honkavaarantie 28 A
2. Horsmanaho: 9.1.2008 klo 19.00 Helena ja Jouko Pajarinen, Hautakarantie 18
3. Kinahmo: 15.1.2008 klo 12.00 Veera Martikainen, Martikkalantie 9
4. Kuorevaara: 17.1.2008 klo 12.00 Eila Ratilainen, Vehkalahdentie 3
5. Kuusjärvi/Outokumpu: 22.1.2008 klo 18.00 Leena Kaipala, Kuopiontie 58 A
6. Vaivio: 1.2.2008 klo 12.00 Hannele ja Seppo Holopainen, Nuottiniementie 17
7. Harmaasalo: 12.2.2008 klo 18.00 Minna ja Timo Møykkynen, Sävänteentie 8
8. Sotkuma/Sola: 14.2.2008 klo 18.00 Eeva ja Soini Siimestö, Iikkiläntie 3
9. Honkalampi/Ylämylly: 17.2.2008 klo 13.00 Ylämyllyn Yritystalo, Tehtaantie 8
10. Viinijärvi: 19.2.2008 klo 18.00 Vanha pappila, Viinijärventie 7
11. Kupinpuro/Polvijärvi: 26.2.2008 klo 18.00 Pirkko ja Esa Kuosmanen,

Ilomantsin seurakunnan Jumalanpalvelukset

Seurakunnan jumalanpalvelusilmoitukset ja mahdolliset muutokset ilmoitetaan normaalisti maanantain Pogostan Sanomissa

Pyhän Elian kirkko

Lauantaisin klo 18.00 suuri ehtoopalvelus

Sunnuntaisin klo 9.00 aamupalvelus ja klo 10.00 liturgia

Ehtoopalvelus Elian kirkossa joka toinen keskiviikko

6.12 Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä, Itsenäisyyspäivä

ke 5.12. klo 18.00 ehtoopalvelus

to 6.12. klo 10.00 Liturgia

ke 12.12 Koululaisten liturgia klo 9.00 Liturgia

su 16.12

klo 9.00 aamupalvelus

klo 10.00 liturgia

klo 11.30 joulupuuro (seurakuntasalilla)

24.12 Jouluaatto

klo 15.45 Litania Pötönkankaan hautausmaalla

klo 16.30 Suuri Ehtoopalvelus

25.12 Kristuksen syntymäjuhla

klo 7.00 aamupalvelus

klo 8.00 liturgia

6.1 Kristuksen kasteen juhla, Theofania

klo 9.00 aamupalvelus

klo 10.00 liturgia

klo 11.30 suuri vedenpyhitys

2.2 Herran Tempeliintuominen

pe 1.2 klo 18.00 suuri ehtoopalvelus

la 2.2 klo 9.00 aamupalvelus

klo 10.00 ja liturgia

26.1 Väinäjien lauantai

klo 9.00 liturgia (yhteislaulu)

klo 10.30 yleinen litania

Suuri Paasto

3.2 Sovintosunnuntai

klo 9.00 aamupalvelus

klo 10.00 liturgia

klo 18.00 ehtoopalvelus, suurenpaaston alku ja anteeksipyytäminen

(radiopalvelus)

1. paastoviikko

ma 4.2 klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

ti 5.2 klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

ke 6.2 klo 17.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

to 7.2 klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

pe 8.2 klo 18.00 akatistos

2. paastoviikko

pe 15.2 klo 18.00 akatistos

3. paastoviikko

ke 20.2 klo 17.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

pe 22.2 klo 18.00 akatistos

4. paastoviikko

ke 27.2 klo 17.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

pe 29.2 klo 18.00 akatistos

5. paastoviikko

ke 5.3 klo 17.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

pe 7.3 klo 18.00 akatistos

6. paastoviikko

ke 12.3 klo 17.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

pe 14.3 klo 18.00 akatistos

Suuri viikko

ma 17.3 klo 17.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

ti 18.3 klo 18.00 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

ke 19.3 klo 18.00 yleinen sairaanvoitelu

to 20.3 klo 18.00 ehtoopalvelus ja liturgia, pyhän ehtoollisen asettaminen

pe 21.3 klo 9.00 aamupalvelus 12 evankeliumia

klo 15.30 ehtoopalvelus, Kristuksen ristiltä ottaminen,

hautakuvan esiintuominen

klo 20.00 ehtoöjälkeinen palvelus.

Jumalansynnyttäjän itkuvirsi

la 22.3 klo 9.00 aamupalvelus, Kristuksen

hautauspalvelus

klo 15.30 ehtoopalvelus ja liturgia

Herran Pääsiäinen.

Kristuksen ylösnousemus

la 22.3 klo 23.30 puoliyöpalvelus

su 23.3 klo 24.00 ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia,

klo 18.00 pääsiäisen ehtoopalvelus

ti 25.3 Kirkas tiistai, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmestys

”Lasten pääsiäinen”

ma 24.3 klo 9.00 aamupalvelus ja liturgia, ristisaatto

klo 18.00 ehtoopalvelus

ti 25.3 klo 9.00 aamupalvelus

klo 10.00 liturgia

to 27.3 klo 9.00 koululaisten liturgia

Mutalahden tsasouna

24.12 Jouluaatto

klo 9.00 Liturgia ja sen jälkeen litania Mutalahden hautausmaalla

pe 28.3 klo 9.00 liturgia

Hattuvaaran tsasouna

24.12 Jouluaatto

klo 13.30 Ehtoopalvelus ja sen jälkeen litania Hattuvaaran Hautausmaalla

26.12 Jumalansynnyttäjän juhla

klo 10.00 Liturgia

Sonkajan tsasouna

23.12 Joulunaatonaatto

klo 18.00 Ekumeeninen jouluhartaus

Huhuksen tsasouna

23.12 Joulunaatonaattona

klo 15.00 Jouluhartaus

Perinteinen joulupuuro

sunnuntaina 16.12.

klo 11.30

Ilomantsissa
seurakuntasalilla.

Ohjelmassa mm. joulupuuro,
joululauluja ja arpajaiset.

Järj. seurakunta ja

Ilomantsin tiistaiseura.

Tervetuloa!

Saata Herra lepoon nukkuneen palvelijasi sielu!

Kuolema on aina surullinen ja pelottavakin asia, koska silloin joudumme eroon läheisistämme ja samalla kohtaamme jotain mistä tiedämme hyvin vähän. Kirkon keskeinen tehtävä on valmista meitä suhtautumaan kuolemaan lohdullisella ja jopa toivorikkaalla tavalla. Kun joudumme eroon läheisistämme niin rukous on varmasti ensimmäinen asia, joka tuo meille lohtua. Itse asiassa hautausoitimus ja ortodoksisen kirkon muistopalvelukset ovat aina ensisijaisesti rukousta edesmenneen puolesta, jotta hän saisi hyvän osan iankaikkisuudessa.

Ensimmäiseksi on hyvä olla yhteydessä oman seurakunnan virastoon, jossa sovitaan hautauksen ajankohdasta ja myös hautapaikasta jos poisnukkunut haudataan ortodoksisen seurakunnan hautausmaalle. Luonnollisesti, seurakunta on paikka, josta saa sielunhoidollista tukea. Muut käytännön järjestelyt tulee sopia hautausoimiston kanssa. Hautausoitimus pidetään lauantaina tai jonain arkipäivänä. Sunnuntaipäivä on kirkon liturgisessa elämässä aina juhlapäivä ja Kristuksen ylösnousemisen muistopäivä, jolloin ei toimiteta hautauspalvelusta.

Ortodoksinen hautausoitimus pitää sisällään muutamia keskeisiä asioita, joista pyrin kertomaan teille seuraavaksi:

Ennen hautausoimituksen alkua poisnukkunut tuodaan autolla kirkon tai rukoushuoneen eteen, jossa saattoväki on valmiina vastassa. Arkku saatetaan papin johdolla kirkkoon sisälle kuoron veisatessa "Pyhä Jumala..." veisua. Vainaja tuodaan tavallisesti kirkkoon kymmenen minuuttia ennen hautausoimituksen alkua. On siis tärkeää, että arkunkantajat ovat ajoissa paikalla. Arkku lasketaan keskellä kirkkoa olevalle alustalle, jonka jälkeen arkun kansi avataan.

Tässä yhteydessä on hyvä kertoa siitä miksi ortodoksisessa hautausperinteessä arkku on auki koko toimituksen ajan. Tähän on useita syitä. Ensinnäkin poisnuk-

kunutta ei haluta sulkea pois hänen omista hautajaisistaan. Toiseksi, yksi keskeinen osa hautausoimitusta on hyvästijättö, joka toteutuu parhaiten arkun ollessa avoinna. Kolmanneksi, kuolema on asia, joka meidän on kohdattava jokaisen vuorollaan. Luonnollisesti, arkun aukipitämisen suhteen voidaan tehdä poikkeuksen jos tähän on näkyvä syy. Huomattakoon, että vielä 1900-luvun alkupuoliskolla myös Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa arkkua pidettiin auki hautausoimituksen ajan.

Ennen toimituksen alkua koko saattoväelle jaetaan tuohukset, joita pidetään kädessä koko toimituksen alkuosan ajan. Ortodoksisessa kirkossa pääsääntöisesti seistään aina jumalanpalvelusten aikana, mutta on hyvä muistaa, että kirkkoon ei tulla seisomaan eikä istumaan vaan rukoilemaan. Tämän vuoksi kirkoissa oleville penkeille voi istahtaa jos siltä tuntuu.

Hautausoitimus pitää sisällään paljon erillaisia veisuja ja rukouksia, jotka omalla tavallaan johdattavat meitä esirukoukseen poisnukkuneen puolesta, korostavat Kristuksen lunastustyön merkitystä ja toisaalta muistuttavat meitä elämän rajallisuudesta.

Hautausoimituksen puolivälissä luetaan evankeliumiluku, jonka jälkeen käteen jaetut tuohukset voidaan laittaa kirkossa oleviin kynttilänjalkoihin. Joissakin tapauksissa tuohukset sammutetaan ja kerätään pois. Tämän jälkeen seuraa yleensä papin pitämä opetuspuhe. Tähän liittyen on hyvä muistaa, että pääsääntöisesti kirkossa pidetty opetuspuhe käsittelee yleisesti kuolemaa ja kristillistä käsitystä siitä. Tässä yhteydessä ei ole siis tapana puhua poisnukkuneen henkilökohtaisista- tai eri elämänvaiheisiin liittyneistä asioista.

Opetuspuhetta seuraa rukous, jonka jälkeen tapahtuu varsinainen hyvästijättö. Papin jälkeen lähiomaiset ja sen jälkeen koko saattoväki voi tulla arkun äärelle jättämään hyvästejä poisnukkuneelle. Hyvästijättöön tullaan perhekunnittain (tai yksittäin), aivan samalla periaatteella kuin myöhemmin haudalla kukkalaitteitakin laskettaessa.

Jokainen voi omalla tavallaan jättää hyvästit. Ortodoksisessa hautajaisperinteessä

tapana on tehdä arkun äärellä ristinmerkki, suudella poisnukkuneen rinnalle asetettua ikonia ja myös ristinmerkillä siunata poisnukkunut.

Kun saattoväki on käynyt jättämässä hyvästit, niin kasvoliina laitetaan kasvoille ja hautausoitimus ja jatkuu vielä jonkin aikaa.

Varsinaisen toimituksen jälkeen arkun kansi suljetaan ja valmistaudutaan kantamaan arkku takaisin autoon tai jos toimitus on pidetty hautausmaan rukoushuoneessa niin suoraan hautapaikalle.

Hautapaikalla arkku lasketaan alas haudataan kuoron veisatessa "Pyhä Jumala"-veisua. Tämän jälkeen hauta peitetään, käsin luomalla, jos näin on sovittu etukäteen, ja kukat lasketaan päälle. Mikäli sää on huono voidaan kukkalaitteiden muistolauseet lukea poikkeustapauksessa jo kirkossa. Tällöin haudalla kaikki voivat tulla yhteisesti hyvässä järjestyksessä laskemaan kukat. Lopuksi veisataan vielä kirkkoveisu kanttorin johdolla.

Muistotilaisuudesta ei ole olemassa mitään määrättyä kaavaa. Yleiseksi tavaksi on muodostunut, että muistotilaisuus alkaa ruuan siunauksella ja tämän jälkeen nautitaan muistoateria tai -kahvit, jonka jälkeen seuraa mahdollista ohjelmaa.

Tapana on lukea adressit ja laulaa esimerkiksi niitä lauluja, jotka olivat läheisiä poisnukkuneelle. Muistotilaisuudessa pappi voi sanoa vielä muutaman sanan, mutta erityisesti saattoväen joukosta joku voi esittää henkilökohtaisia muistoja poisnukkuneesta. Tämän henkilön ei tarvitse välttämättä olla lähisukulainen. Ohjelman jälkeen on vielä kahvit, tai suoraan tilaisuuden päätös. On hyvä muistaa, että edellä oleva järjestys on vain yksi esimerkki. Muistotilaisuus pyritään toteuttamaan aina omaisten toiveiden mukaan.

Kaikista hautajaisiin liittyvistä asioista voi kysyä ja sopia tarkemmin oman seurakunnan kirkkoherranvirastossa.

Andrei Verikov

Kauko Pussiselle viitankäyttöoikeus

25.10-07 klo 16 alkoi seurakuntasalilla tilaisuus, jossa Kauko Pussin sai viitan käyttöoikeuden. KP arkkipiispa Leo toimitti rukouspalveluksen ja puheen jälkeen siunasi viitan käyttöön. Kahvituksen jälkeen KP Leo piti esitelmän kirkkomme tulevaisuuden näkymistä.

Kreikkalainen ilta Lieksassa

Jälleen oli lähetystoimikunta jaksanut suunnitella ja toteuttaa loistavan tapahtuman. Nyt oli vuorossa kreikkalainen ilta. Tapahtuma alkoi kirkossa kreikankielisenä ehtoopalveluksena, jonka toimitti Ilomansin kirkkoherra Ioannis Lampropoulos ja kanttorivaimonsa Riikka Patrikainen. Kuoro lauloi osan suomeksikin. Palveluksen jälkeen kokoonnuttiin seurakuntasaliin ruokailemaan lähetyksen hyväksi. Kaikki liput oli mennyt kaupaksi ja lisääkin olisi mennyt. Tilaisuudessa i Ioannis kertoi kulttuurien eroista ja kulttuurishokista mitä oli kokenut. Ilomantasia tuurasi isä Leevi, mutta kerkesi vielä loppuhuipentumaan mukaan. Kahvien jälkeen isä Ioannis lauloi kreikaksi.

Tulevia tapahtumia

Lieksan seurakunnassa

Lieksan seurakunnan joulunvalmistusjuhla pidetään liturgian jälkeen 16.12. seurakuntasalilla. Tarjoilua ja pientä ohjelmaa.

Tiistiseurann joulumyyjäiset seurakuntasalilla 5.12. klo 9.00 - 11.00. Aloitetaan hartaushetkellä.

Lähetyksen joulumyyjäiset seurakuntasalilla 8.12. klo 9.00 - 11.00. Aloitetaan hartaushetkellä.

Iljan prihojen (miesten) joulunvalmistus Rantakalliolla 19.12. klo 18.00.

Miikkulan Mušikat saivat uuden vetäjän

Miikkulan Mušikat eli miesten keskustelupiiri vietti 30-vuotisjuhlaansa 27.2007. Kuvassa etualalla keskellä piirin entinen vetäjä Pekka Pänttönen, uusi vetäjä Ville Pänttönen ja toiminnan aloittanut isä Kalevi Kokkonen.

Ortodoksinen seminaari tiedottaa:

Kristuksen syntymä

24.12. klo 14 ehtoopalvelus ja liturgia - klo 22.30 suuri ehtoonjälkeinen palvelus, klo 23 aamupalvelus ja klo 00 liturgia

Kevätlukukauden palvelukset alkavat 8.1.2008: - ma, ti, to, pe aamupalvelus klo 7.20-8.30 - ke liturgia klo 7.20 - ma to ehtoopalvelus klo 17

Suuressa paastossa:

- EPL keskiviikkoisin klo 16 ja perjantaisin klo 15.

Sunnuntaitten palvelukset:

13.1. klo 8 aamupalvelus ja klo 9 liturgia
3.2. . klo 8 aamupalvelus ja klo 9 liturgia (Sovintosunnuntai)
24.2. . klo 8 aamupalvelus ja klo 9 liturgia (Ristin sunnuntai)
16.3. . klo 8 aamupalvelus ja klo 9 liturgia (Palmusunnuntai)

Taipaleen nuorille kesätyöpaikkoja!

Taipaleen seurakunta hakee LEIRINOHJAAJIA kriparille (6.-15.7.2008) tai lastenleireille (I leiri 28.-29.6. ja II leiri 1.-4.7.) sekä apukeittäjiä ko. leireille. Poikkeuksellisesti hakuaika on jo TAMMIKUUSSA 2008 ja työvoimatoimiston kautta. Työhakemuslomake on tulostettavissa 3.1. 08 alkaen www.liperi.fi - sivuilta. Liperiläiset hakijat jättävät hakemuksensa tammikuun loppuun mennessä Liperin kuntaan Heikki Soiniselle (hoitaa liperiläisten nuorten kesätyöpaikka asioita). Soininen toimittaa sitten helmikuun aikana hakemukset seurakunnalle. Outokummun ja Polvijärven alueella asuvat hakijat toimittavat hakemuksensa suoraan Taipaleen seurakuntaan 31.1.08 mennessä Lisätietoja Paavolta 050-566 1700.

23.3. Pyhä pääsiäinen, yöpalvelus
20.4. klo 10 liturgia, Samarialaisnaisen sunnuntai, radiointi
18.5. . klo 8 aamupalvelus ja klo 9 liturgia (Kaikkien pyhiin sunnuntai)

Seurakuntatyön kehittämiskurssi:

14.1. klo 18-21
11.2. klo 18-21
10.3. klo 18-21
14.4. klo 18-21
12.5. klo 18-21

Ortodoksinen kulttuurin säätiö rakentaa Joensuuhun Kauppakadulle ORTODOKSISEN KULTTUURIKESKUKSEN

Rakennukseen tulee nykyaikaiset keittiötilat ja kohde valmistuu vuoden 2008 alku-puolella. Etsimme keskuksen osaavaa **KAHVIO-/RAVINTO-LAYRITTÄJÄÄ**

Valitavalla yrittäjällä on mahdollisuus vaikuttaa tilaratkaisuihin. Lisätietoja asiasta saa säätiön asiamieheltä, Yrjö Piiröiseltä, puh. 0400-543328 tai www.ortodoksinenkulttuurikeskus.fi

Kiitos kaikille tuesta ja kannustuksesta seurakuntamme vaalissa. Ortodoksisuuden ja seurakuntamme hyväksi.

Esa Sovelius
Kirkonisäntä

Sydämellinen kiitos läksiäisjuhlasta jäädessäni eläkkeelle. Kiitos juhlaan osallistumisesta ja sekä kaikesta muistamisesta sairauteni aikana. Jumalan siunausta kaikille!

Toivottaa
Marjatta Palviainen

TAPAHTUMIA JOENSUUN SEURAKUNNASSA

MIKKULAN MUSIKAT

Miesten keskustelupiiri aloittaa uuden toimintavuoden 28.1.2008 klo 18.00 isä Kalevin pappilassa Sepänkatu 13 B 18. Piirin vetäjänä toimii Ville Pönttönen.

SEURAKUNNAN SUURI JOULUJUHLA

Seurakuntasalissa 16.12. klo 16. Arvokas ohjelma. Joulupukki. Joulupuuro tarjotaan.

EKUMEENINEN MUSIIKKI-JUMALANPALVELUS

20.1. klo 18 Joensuun ev.lut. kirkossa. Mukana kaupungin neljä kuoroa.

KUOROVIERAILU SAKSAAN

Joensuun ortodoksinen mieskuoro vieraileeystävyyshaupungissamme Hofissa ja on mukana "Joulu Euroopassa" -konsertissa 29.11.2007. Konsertin taltiointi esitetään Bayerin televisiossa sunnuntaina 23. joulukuuta klo 19.45 Saksan aikaa. Lähetys uusitaan maanantaina 24.12. Saksan kanavilla SWR (Süd-West-Deutscher Rundfunk) ja MDR (Mitteldeutscher Rundfunk) sekä Etelä-Tirolin (Italia) kanavalla Radio RAJ Bozen. Kanavat näkyvät Suomessa ASTRA - Satelliitin kautta. Huomio: Aikero + 1 tunti.

OMATEKOISET PIIRAKAT JOULUPÖYTÄÄN!!!

Tiistaina 11.12.2007 klo 9.00 alkaen sinulla on mahdollisuus opetella piirakanpaistoa Joensuussa asiantuntijan opastuksella. Mukaasi tarvitset oman piirakkakaulimen ja muutaman euron materiaaliarpeisiin. Ajatus on se, että osaisit leipoa joulupiirakat sitten ihan itse! Lisätietoja antaa Joensuun ort. seurakunnan diakoniatyöntekijä Eeva Timonen. Puh. (013) 266 0014 tai 050 5394932. Ilmoittautumiset 7.12. mennessä samaan numeroon. Piirakkaoppiin ovat **kaikenikäiset** lämpimästi tervetulleita!

Nurmeksen seurakunnan Jumalanpalvelukset

Nurmes:

pe 30.11. klo 9 liturgia, ap. Andreaksen
la 8.12. klo 18 ehtoopalvelus
su 9.12. klo 10 liturgia
ma 24.12. klo 16 jouluaaton ehtoopalvelus
ti 25.12. klo 9.00 aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymäjuhla
ma 31.12. klo 18 vigilia
ti 1.1. klo 10 liturgia, Basileios Suuren muisto
la 19.1. klo 18 vigilia
su 20.1. klo 0 liturgia
su 3.2. klo 18 Sovintosunnuntai-illan ehtoopalvelus

Nurmes,

Bomban tsasouna:

la 22.12. klo 18 vigilia
su 23.12. klo 10 liturgia
ti 25.12. klo 15.00 ehtoopalvelus

Valtimo:

la 24.11. klo 18 vigilia
su 25.11. klo 10 liturgia, arkkipiispa Leo, Valtimon Suojärvisseuran 30v juhla

ke 5.12. klo 18 juhlargiglia
to 6.12. klo 10 liturgia, pyhän Nikolaoksen muisto
ke 26.12. klo 10 liturgia, Jumalansyntyttäjän juhla
su 30.12. klo 10 liturgia Elomäen tsasounassa
la 5.1. klo 18 juhlargiglia
su 6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys, Teofania
la 26.1. klo 18 vigilia
su 27.1. klo 10 liturgia

Juuka:

la 1.12. klo 18 vigilia
su 2.12. klo 10 liturgia, arkkipiispa Leo, Juuan tsasounan 50v juhla
la 15.12. klo 18 vigilia
su 16.12. klo 10 liturgia, seurakunnan joulujuhlat
la 12.1. klo 18 vigilia
su 13.1. klo 10 liturgia
pe 1.2. klo 18 juhlargiglia
la 2.2. klo 10 liturgia, Herran tempeliin tuomisen juhla

Rautavaara

(ev.lut srk-sali):

su 3.2. klo 10 liturgia

Juuan tsasounan 50-vuotisjuhlat

pidetään sunnuntaina 2.12.

Juhla alkaa KP Arkkipiispa Leon johdolla toimitettavalla liturgialla, jonka jälkeen juhla jatkuu seurakuntasalilla.

Nurmeksen ortodoksisen seurakunnan

yhteinen joulujuhla pidetään Juussa sunnuntaina

16.12. klo 10.00 alkavan liturgian jälkeen.

Mahdollisen linja-autokyydityksen järjestämiseksi Valtimolta ja Nurmeksesta toivomme ilmoittautumisia kirkkoherranvirastoon 10.12. mennessä.
Edestakainen matka maksaa 5 euroa.

La 8.12. klo 19

Joulukonsertti Nurmestälöllä

Sanna Heikkinen (Mahlavuori) laulu
Noora Vuorenmaa (Tolvanen) piano

Tervetuloa!

Joensuun ortodoksisen mieskuoron KONSERTIT:

16.12. klo 18
Viinijärven ortodoksisessa kirkossa

19.12. klo 19
Enon ev.lut. kirkossa.

20.12. klo 19
Joensuun ortodoksisessa srk-salissa

Tervetuloa!

JOENSUUN PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO

Säännölliset palvelukset lauantaina klo 18 (vigilia) ja sunnuntaina klo 10 (liturgia).

5.12. klo 18 vigilia. Pyhän Nikolaoksen juhla. Kirkko 120 vuotta.

6.12. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja klo 10 liturgia. Palveluksen jälkeen kirkkokahvit ja lastenjuhla. Itsenäisyyspäivä.

24.12. klo 16 suuri ehtoopalvelus. Jouluaatto.

25.12. klo 8 aamupalvelus ja klo 9 liturgia. Kristuksen syntymäjuhla.

26.12. klo 10 liturgia. II joulu-päivä. Jumalansyntyttäjän juhla.

29.12. klo 18 vigilia.

30.12. klo 10 liturgia.

31.12. klo 18 vigilia. Uuden vuoden aatto.

31.12. klo 22 kiitosrukoushetki.

1.1.2008 klo 10 liturgia. Basileios Suuren juhla. Kristuksen ympärileikkauksen muistopäivä.

Uusi vuosi.

Loppiainen

5.1. klo 18 vigilia.

6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys Pielisjoella. Ristisaatto. (Säävaraus). Kirkkokahvit.

12.1. klo 18 vigilia. Aloitamme valmistautumisen suureen paastoon.

13.1. klo 10 liturgia (Radio klo 11-12). Publikaanin ja fariseuksen sunnuntai.

1.2. klo 18 vigilia. Herran temppeliintuomisen juhla.

2.2. klo 9 liturgia. Herran temppeliintuomisen juhla.

3.2. klo 18 sovintosunnuntain (Laskiaissunnuntai) suuri ehtoopalvelus, Yhteinen anteeksipyyntöhetki.

Suuri paasto

4.2. klo 18 suuri ehtoon jälkeinen palvelus. Katumuskanoni luetaan.

5.2. klo 18 suuri ehtoon jälkeinen palvelus. Katumuskanoni luetaan.

6.2. klo 18 suuri ehtoon jälkeinen palvelus. Katumuskanoni luetaan.

6.2. klo 9 paastoliturgia. Synnintunnuspäivystys klo 8 alkaen.

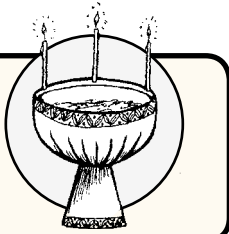
7.2. klo 18 suuri ehtoon jälkeinen palvelus. Katumuskanoni luetaan.

8.2. klo 18 paastoliturgia. Ehtoolliselle tulijat paastoavat klo 12 alkaen.

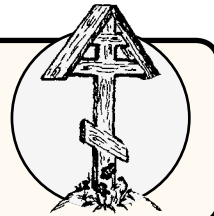
Paastossa säännölliset paastoliturgiat ke klo 9 ja pe klo 18.

9.2. klo 10 liturgia. Tiistaiseurapäi-

Niin monta
kuin teitä on
Kristukseen
kastettu

Olkaa
iäti
muistetut

Ilomantsi

Eeli Toivo Einari Turunen
Tuukka Eemil Oskari Hiltunen

Joensuu

Sofia Elvi Olivia Rätty, Kontiolahti
Anna Ronja Kristiina Timoskainen, Joensuu
Eetu Onni Juhani Pajarinen, Joensuu
Milma Moana Saastamoinen, Joensuu
Janette Julia Savallampi, Joensuu
Jesse Veeti Valteri Kiiskinen, Kontiolahti
Amanda Lumikukka Lautanen, Joensuu
Timotei Lukas Leino, Tohmajärvi
Joonas Eetu Mikael Mäkkeli, Kontiolahti
Aapo Matias Soikkeli, Joensuu
Sofia Koljonen, Joensuu

Lieksa

Miika Petteri Pyykkö

Nurmes

Jehkinen Mette Maaria, Nurmes

Taipale

Daniel John Brandon Kuosmanen, Liperi
Eerika Inka Aleksandra Nikkanen, Outokumpu
Jiri Matias Jolkkonen, Outokumpu
Onni Heikki Hermanni Holopainen, Liperi

Ilomantsi

Oiva Kontkanen
Martta Suihko
Aili Huovinen

Joensuu

Taisto Kalevi Pajarinen, Joensuu
Siiri Ilona Myller, Pyhäselkä
Hannu Kalevi Ohisalo, Joensuu
Paula Irene Lyhykäinen, Joensuu

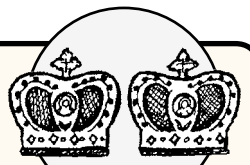
Lieksa

Veera Kotilainen

Taipale

Viljo Kontkanen, Polvijärvi
Aili Esteri Surakka, Outokumpu
Sirikka Liisa Kuittinen, Liperi
Lauri Eelis Koskenkorva, Liperi
Nasti Oljakka, Outokumpu

Herra,
vihi heidät
kunnialla
ja jaloudella

Nurmes

Nevalainen Keijo Kalevi, Akkila Irja
Anneli

Joensuun seurakunnan Jumalanpalvelukset

vä.

12.3. klo 15 yleinen sairaanvoite-
lun sakramentti.

HAUTAUSMAAN TSASOUNA

24.12. klo 13 suuri ehtoopalvelus.
Jouluaatto. Tsasouna auki klo 8.30-20

25.1. klo 18 parastaasi eli vainaji-
en muistopalvelus.

26.1. klo 9 liturgia. Vainajien ylei-
nen muistopäivä.

ORTODOKSINEN

SEMINAARI (Torikatu 41)

Kirkkoslaavinkieliset palvelukset:

16.12.2007 klo 10 liturgia

20.1.2008 klo 10 liturgia

17.2. klo 10 liturgia

9.3. klo 10 liturgia

Ennenpyhitettyjen lahjain liturgia
ke 27.2. klo 16.00.

Synnintunnustukselle alkaen klo
15.30.

KONTIOLAHDEN KIRKKO

Pääsääntöisesti kuukauden kolmantena
sunnuntaina.

16.12. klo 10 liturgia.

24.12. klo 16 suuri ehtoopalvelus.
Jouluaatto.

20.1.2008 klo 10 liturgia. Tuhlaa-
japojan sunnuntai.

6.2. klo 18 suuri ehtoonjälk.palve-
lus. Katumuskanoni luetaan.

17.2. klo 10 liturgia. Gregorios Pa-
lamaksen sunnuntai.

ENON TSASOUNA

Pääsääntöisesti kuukauden ensimmäisenä
sunnuntaina.

2.12. klo 10 liturgia.

13.1.2008 klo 10 liturgia. (Huom!
Muutettu ajankohta!)

4.2. klo 18 suuri ehtoonjälk.palv.
Katumuskanoni luetaan.

HONKAVAARAN TSASOUNA (Pyhäselkä)

2.2. klo 10 liturgia. Herran temp-
peliintuomisen juhla.

2.3. klo 10 liturgia. Johannes Sii-

nailaisen sunnuntai.

20.3. klo 10 suuren torstain aa-
mupalvelus.

SONKAJANRANNAN KIRKKO(Tuupovaara)

2.2. klo 18 vigilia. Naisprofeetta
Hannan juhla.

3.2. klo 9.30 pieni vedenpyhitys
ja liturgia. Kirkkokahvit.

Iltapäivällä klo 13 panihida Johannes
Karhapään muistolle.

HOIOLAN KIRKKO (Tuupovaara)

5.12. klo 18 vigilia. Temppeleijuhla.

6.12. klo 10 liturgia ja pieni ve-
denpyhitys. Pyhän Nikolaoksen
juhla.

25.12. klo 9 aamupalvelus ja litur-
gia. Kristuksen syntymäjuhla.

7.2. klo 18 suuri ehtoonjälk.palv.
Katumuskanoni luetaan.

23.2. klo 18 vigilia ja ristin esiin-
kantaminen.

24.2. klo 10 liturgia. Ristinkumar-
tamisen sunnuntai.

KITEEN KIRKKO

Pääsääntöisesti kuukauden toinen sun-
nuntai.

9.12. klo 10 liturgia.

26.12. klo 10 liturgia. II joulupäi-
vä.

5.1.2008 klo 18 vigilia. Herran
kasteen juhla.

6.1.klo 10 liturgia ja suuri veden-
pyhitys. Loppiainen.

5.2. klo 18 suuri ehtoonjälk.palv.
Katumuskanoni luetaan.

10.2. klo 10 liturgia. Ortodoksisuu-
den sunnuntai.

9.3. klo 10 liturgia. Maria Egypti-
läisen sunnuntai.

PETRAVAARAN RUKOUS- HUONE (Tohmajärvi)

23.12. klo 10 liturgia.

27.1. klo 10 liturgia.

21.3. klo 10 pitkäperjantain ku-
ninkaallinen hetkipalvelus

TUUPOVAARAN KAPPELI

11.12. klo 9 liturgia.

Muista palveluksista ilmoitetaan Po-
gostan Sanomissa.

**SU 2.12.
klo 17.00**

Joensuun
ev. lut. kirkossa
KAIKKIEN

Joensuun

ortodoksisten kuorojen

**Joulunajan
konsertti**

Tervetuloa!

Anna lahja, jolla
on ikuinen arvo.
Tule jouluostoksille
FILOKALIAAN!
Meiltä löydät kirjoja,
levyjä, ikoneita
ja monenlaista muuta
lahjattavaa.

Avoinna ennen joulua:
ma-pe 10-17, la 10-14

Ortodoksinen kirjakauppa
FILOKALIA
Kauppakatu 23 a,
80100 Joensuu
Puh. ja fax: 013-285900
filokalia@elisanet.fi
www.filokalia.fi

Tervetuloa tutustumaan
ja ostoksille!

Taipaleen seurakunnan Jumalanpalvelukset

Viinijärven kirkko

- 6.12. klo 10.00 liturgia ja litania
24.12. klo 16.00 ehtoopalvelus, jouluaatto
25.12. klo 8.00 aamupalvelus ja liturgia, joulupäivä
1.1. klo 10.00 liturgia, uudenvuodenpäivä
6.1. klo 10.00 liturgia, ristisaatto ja vedenpuhitys, teofania. Palveluksen jälkeen kirkkokahvit.
19.1. klo 18.00 vigilia
3.2. klo 18.00 sovintosunnuntain ehtoopalvelus
6.2. klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
10.2. klo 10.00 liturgia

Outokummun kirkko

- 6.12. klo 10.00 liturgia ja litania
9.12. klo 10.00 liturgia
23.12. klo 10.00 liturgia
25.12. klo 18.00 ehtoopalvelus, joulupäivä
5.1. klo 18.00 vigilia
3.2. klo 10.00 liturgia, Sovintosunnuntai
7.2. klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

Polvijärven kirkko

- 15.12. klo 18.00 vigilia
30.12. klo 10.00 liturgia
27.1. klo 10.00 liturgia
1.2. klo 18.00 vigilia, Kristuksen

- temppeleintuomisen aatto
7.2. klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

Liperin rukoushuone

- 26.12. klo 10.00 liturgia, II joulupäivä
12.1. klo 18.00 vigilia
20.1. klo 10.00 liturgia
4.2. klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

Sotkuman rukoushuone

- 5.12. klo 18.00 vigilia
16.12. klo 10.00 liturgia
24.12. klo 14.00 ehtoopalvelus, jouluaatto
13.1. klo 10.00 liturgia
26.1. klo 18.00 vigilia
2.2. klo 9.00 liturgia, Kristuksen temppeleintuominen
5.2. klo 18.00 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

Lieksan seurakunnan Jumalanpalvelukset

Lieksan kirkko

- 8.12. vigilia klo 18.00
9.12. liturgia klo 10.00
15.12. vigilia klo 18.00
16.12. liturgia klo 10.00
19.12. koulujen jouluhartaus klo 9.30
22.12. vigilia klo 18.00
23.12. liturgia klo 10.00
24.12. jouluaaton s. ehtoopalvelus klo 16.00
25.12. joulun aamupalvelus ja liturgia klo 9.00
29.12. vigilia klo 18.00
30.12. liturgia klo 10.00
31.12. vigilia
1.1. liturgia
5.1. s. ehtoonjälkeinen palv. ja vigilia klo 18.00
6.1. liturgia ja suuri vedenpuhitys klo 10.00
12.1. vigilia klo 18.00 (matkapapisto)

- 13.1. liturgia klo 10.00 (matkapapisto)
12.1. vigilia klo 18.00
20.1. liturgia klo 10.00
26.1. vigilia klo 18.00
27.1. liturgia klo 10.00
1.2. vigilia klo 18.00
2.2. liturgia klo 10.00
2.2. vigilia klo 18.00
3.2. liturgia klo 10.00
3.2. sovintosunnuntain ehtoopalvelus klo 18.00
4.2. suuri katumuskanoni klo 18.00
7.2. suuri katumuskanoni klo 18.00
8.2. paastoliturjisa (EPL) klo 18.00 (matkapapisto)
9.2. vigilia klo 18.00
10.2. liturgia klo 10.00
16.2. vigilia klo 18.00

- 17.2. liturgia klo 10.00
20.2. paastoliturgia klo 9.00
23.2. vigilia klo 18.00
24.2. liturgia klo 10.00
29.2. paastoliturgia klo 18.00
1.3. vigilia klo 18.00
2.3. liturgia klo 10.00

Viekin tsasouna

- 26.12. liturgia klo 10.00 (2. joulupäivä)
5.2. suuri katumuskanoni klo 18.00

Vuonisjärven tsasouna

- 6.2. suuri katumuskanoni klo 18.00

Kolin ev.lut. kirkko

- 13.2. paastoliturgia (EPL) klo 18.00